

**„Plochy tu nejsou dostatečně využité...
Nedá se v nich rozvinout moderní způsob
prodeje.“ Opomíjená a nemilovaná:
architektura 60. let na příkladu obchodního
střediska Ještěd v Liberci**

Mgr. Jaroslav Zeman, Ph.D.

 NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

 MINISTERSTVO
KULTURY
ČESKÉ REPUBLIKY

 MINISTERSTVO
KULTURY
ČESKÉ REPUBLIKY

 MINISTERSTVO
KULTURY
ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt „Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součástí národní a kulturní identity ČR“ DGI16P02R007, je financován Ministerstvem kultury v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity České republiky.

[illegible]

• **Regulace dolního centra Miroslav Masák (1968).** Snaha o obnovení „*pocitu města*“, oprotěnění od „*tuhých funkcionalistických schémat*“ – princip „*řeky*“, kdy koncept byl založen na představě kontinuitálního městského prostoru, procházejícího od nádrží až na hlavní městské náměstí

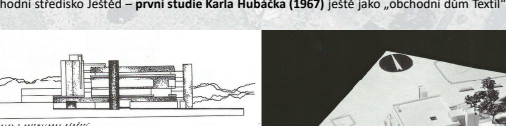
- **Regulace vypracovaná školou SIAL (1970).** Navázání na Masákových koncept - pojetí centra města jako „souhrn funkcí“ (žabava, rekreace, práce, doprava), důraz na řešení dopravních problémů (typyprůdý okruh) - centrum má být „jednotou v rozmanitosti“ - obchodní středisko (John Eisler, Petr Vadura), kino (Jiří Suchomel), parkovací dům (Mirok Baum)...

„Přechy tu nejsou dostatečně využívány... řídící se v nich rozvíjejí moderní způsoby prodeje.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na páté straně obchodního střediska sešla v úboří

m 60
A 70

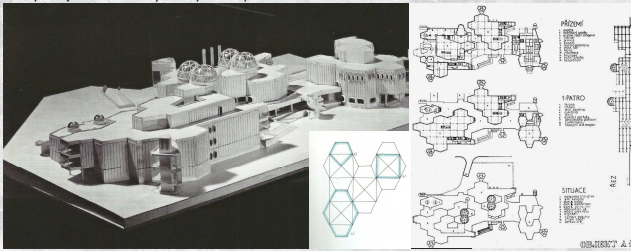
• Obchodní středisko Ještěd – **první studie Karla Hubáčka (1967)** ještě jako „obchodní dům Textil“

„Plochy za nejistou dostatečnou využití... Nedě se v nich rozvinout moderní způsob výroby.“ Opomíjena a nemilovaná architektura 60. let na
přelomu obchodního střediska ještěd v Ústí

The image contains three architectural representations of the Ještěd Trade Center study. On the left, there are two cross-sections of the building. The top section is labeled 'PRÁVNÍ A ADMINISTRATIVNÍ KAPACITA' and shows a multi-story structure with a central core and side wings. The bottom section is labeled 'PRÁVNÍ A ADMINISTRATIVNÍ KAPACITA' and shows a similar but slightly different cross-section. On the right, there is a perspective view of the building, showing its complex, multi-level form and its integration with the surrounding landscape, including trees and a road.

- Nakonec pod vlivem návrhů regulace středu Liberce i symposia 1966 zcela nový koncept - **vnitřní řešení objektu na principu clusteru**, srostlice polygonálních těles, vzájemně propojených krytými pasážemi, vytvářejícími takřka labyrintický vnitřní prostor.

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- Realizace: 1969 – 8/1979. Generální projektant:** Sial (Stavoprojekt Liberec, Ateliér 02). **Vedoucí projektu:** Karel Hubáček, Miroslav Masák. **Statik:** Václav Voda. **Spolupráce:** Oto Nykodym, Jiří Suchomel, Michal Brix, Václav Králíček. **Investor:** Textilana Liberec a podniky státního obchodu: Textil/ Oděvy/ Domáci, potřeby / Drobné zboží / Potraviny/ Drogerie / Klenoty / Nábytek / Obuv /Restaurace a Jídelny. **Dodavatel:** Severočeské konstrukce Ústí nad Labem, n. p.

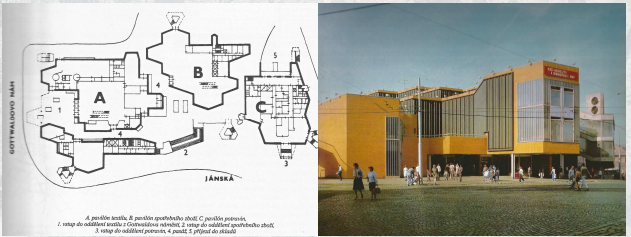

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- Autofi objekt nefešili v duchu klasického obchodního domu, ale jako samostatné obchodní prostory pro deset budoucích uživatelů které se sloučí do jednoho objektu při zachování vzájemné nezávislosti. Na základě požadavků byly vybudovány tři autonomní obchodní jednotky (pavilony A, B a C), spojené průchody v přízemí a terasami v patře, přičemž společně měly pavilony jen expediční a suterénní sklady.

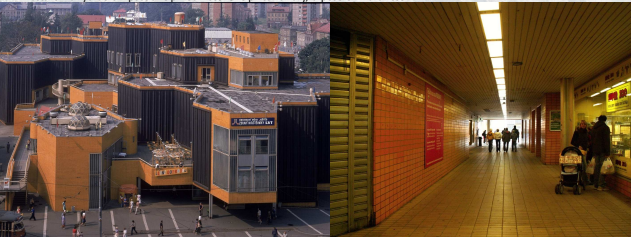

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- Kontextuální rovina** - konstrukční systém a obrys objektu, určený třemi tradičními pěšími trasami původní uliční sítě: „Síť racionálních čtverců a mělkých vepsaných pětiúhelníků a šestiúhelníků, ale i síť vnitřních posazů nákupního střediska směrem tradičního pěšího provozu odpovídá. Chtěli jsme stavbu organicky zařadit do rozhraného prostředí města. Respekt k místu stavby se projevil i v zachování výškového horizontu s ohledem na okolní zástavbu a cenné horské panorama obklopující město.“Odpočítkové zóny na střešních terasách se sezonními kavárnami byly koncipovány, aby návštěvníka lákaly k delšímu zastavení a vychutnání působivé přírodní scenérie při šálku kávy, či posezení na lavičce

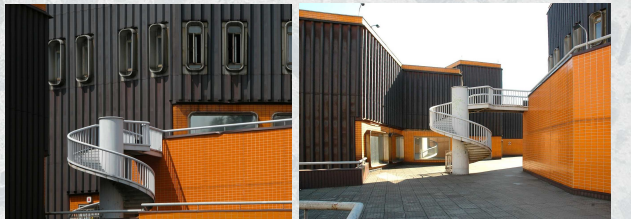

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- Atypické konstrukční a architektonické řešení podtrhovala výrazná barevnost, kombinující oranžový keramický obklad s vlnovanou, ušlechtilou ocelí Atmotix. Ta byla podle Miroslava Masáka zvolena záměrně a měla rozjasnit poněkud ušmudlané „dolní“ centrum Liberce. K inovativním technickým řešením patřila polyuretanová plovoucí dlažba elektricky vyhřívaných teras.

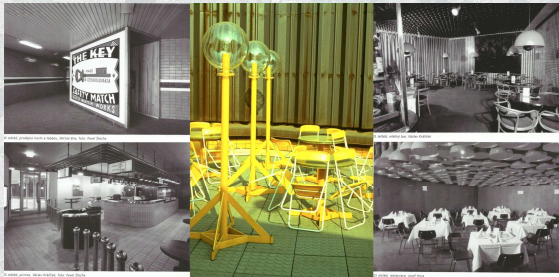

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- V symbióze s neotřelým architektonickým pojetím budovy mobilizář a vybavení interiérů od „Školky“: Jiří Suchomel, Michal Brix, Václav Králíček, Martin Rajnš.

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedaří se v nich rozvíjet moderní způsob výroby.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m 60

A 70

- Reklamní poutač od Mírka Bauma z technické tkaniny (výška 10 m) z roku 1973. Pneumatický válec kotvený k ocelové konstrukci krytu ventilátoru, kdy průsvitná textilie umožňovala efektivní hru vnitřní světelné projekce. Několik let na to byl zrušen a nahrazen na udržbu méně náročnou ocelovou vyhlídkovou „věži-panákem“, maskotem obchodního domu.

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedá se v nich rozvinout moderní způsob prodaje.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m60A70

- 2009 demolice přes protesty odborné i laické veřejnosti. Radim Kousal: „Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedá se v nich rozvinout moderní způsob prodaje... Z obchodního hlediska vyšel z módy. Když přestane fungovat, tak se přestaví nebo zbourá. Na místě vznikne pak jiná kvalita, tak to probíhá všude... Myslím, že obyvatelé Liberce určitě uvítají nové obchodní centrum s výlohami, kavárnami, restauracemi, kinem, obchodními pasážemi a krytou obchodní ulicí, která bude propojovat Pražskou ulici s krajským úřadem. To jsou nové fenomény. Dolní centrum začne žít... Bude to nádherný a příjemný prostor, řešíme to jako celek.“

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedá se v nich rozvinout moderní způsob prodaje.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m60A70

- „Všechny projekty SIADESIGN Liberec s.r.o. mají vždy něco výjimečného. Naším cílem je vytvářet projekty avantgardní, ale vždy promlouvající k lidem, ať už se jedná o obchodní centra, administrativní a rezidenční budovy, hotely nebo se jedná o revitalizaci a rozvoj celé čtvrti... Díky osobnímu přístupu spojenému s kreativitou, individuálním stylem a inspirací naše projekty vždy něčím převyšují všeobecný průměr a naplňují potřeby lidí.“

„Plochy tu nejsou dostatečně využity... Nedá se v nich rozvinout moderní způsob prodaje.“ Opomíjená a nemilovaná: architektura 60. let na příkladu obchodního střediska Ještěd v Liberci

m60A70

m60A70

Děkuji za pozornost

Mgr. Jaroslav Zeman, Ph.D.

Projekt „Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součástí národní a kulturní identity ČR“ DGI6P02R007, je financován Ministerstvem kultury v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity České republiky.